

TOISTO- MENETELMÄ

SANL, Luetaan yhdessä -verkosto
Toistetaan yhdessä -hanke 2022-2025

15.8.2024 verkkokoulutus oppilaitosten ammattilaisille

KANSSANNE:

Toistetaan yhdessä -hankkeen kouluttaja

Niina Rönty

erityisopettaja, luokanopettaja,
neuropsykiatrinen valmentaja

**NIINA RÖNTY
KOULUTTAJA**

Toistetaan yhdessä -hankkeen koordinaattori

Minna Savolainen

kotoutumisen ja sosiaalisen tuen asiantuntija,
konfliktin ratkaisun kouluttaja

**MINNA SAVOLAINEN
KOORDINAATTORI**

Ota talteen: toistomalli.fi

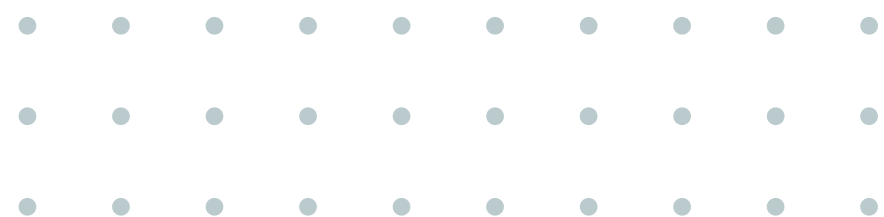

01. TOISTO-MENETELMÄ
kotoutumista ja suomen kieltä

02. TOISTO KOULUSSA
pedagogisia lähtökohtia

03. TOISTO KÄYTÄNNÖSSÄ
video ja periaatteet

04. KESKUSTELUA JA IDEOINTIA
muillekin kuin oppilaille?

MITÄ
TÄNÄÄN?

01: TOISTO-MENETELMÄ

Kommentoi tai kirjoita ajatuksiasi lyhyesti chattiin.

ARKIKIELEN ALKEET

Miksi arkikieli on niin tärkeää?

Miksi sitä kannattaa opettaa koulussa?

Mihin heikko suullinen arkikielitaito vaikuttaa?

KENELLE MENETELMÄ ON HYÖDYLLISIN?

“Ei meille opeteta koulussa suomea.”

ARKIKIELEN ALKEET

Miksi arkikieli on niin tärkeää?

- kielitaidon alku (0-taso/hiljaiset)
- ryhmäytyminen
- **sosiaaliset suhteet**
(Anu Yijälä 2023)
- **oma toimijuus**
- **vertaisoppiminen**

SUULLINEN MENETELMÄ

Miksi kokonaan suullinen menetelmä?

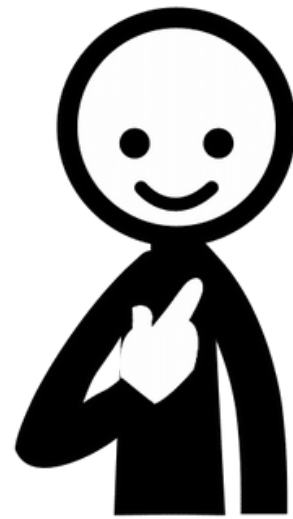
- korvaan luottaminen
- **kielen rytmiin tutustuminen**
- **alusta asti puhuminen**
- rohkaisee käyttämään kieltä
- pohja kielitaidon eri osa-alueiden kehittymiselle

“Mielekkäät kommunikaatiomahdollisuudet ovat elintärkeitä uuden kielen oppimiselle ja yhteyden tunteelle.” -J. Watkins

YHTEISTÄ OPETUSKIELTÄ EI TARVITA

KUVAT

Sanasto harjoitellaan kuvien avulla.
(papunet/valokuvat)

TURVA

Sisällöt ovat tarkasti rajattuja ja mahdollista oppia yhdellä kerralla. Apua on aina saatavilla. Mitään ei tarvitse osata ennalta.

Kuvat: Papunetin kuvapankki, papunet.net Sergio Palao/ARASAAC ja Elina Vanninen

YHTEISÖLLISYYS

Sanoja ja fraaseja harjoitellaan yhdessä kuunnellen, toistaen ja puhuen. Kaikki osallistuvat, kaikki oppivat toisiltaan.

EI OPETUSPUHETTA

Opettajan puhe on vain harjoiteltavia sanoja ja fraaseja sekä kehuja.

turvallisuus - saavutettavuus - yhteisöllisyys - ilo

02: TOISTO KOULUSSA

OPPIAINESANASTON LISÄKSI ARKIKIELTÄ

Strukturoidulla menetelmällä suomesta käyttökieli myös vapaisiin tilanteisiin esimerkiksi englannin sijasta, alusta asti mahdollisuus kielelliseen yhteyteen.

PUHUMALLA OPPIMINEN

Suullinen kielenoppiminen herkistää kielen äänneille, sanaerottelulle ja rytmille. Tämä edesauttaa myös luki-taitoja.

TRAUMATIETOINEN JA OPPIMISVAIKEUDET HUOMIOIVA

Menetelmä sekä **tarkasti rajattu ja yksinkertainen sisältö** auttavat onnistumaan lähtökohdista huolimatta. Toimijuus ja motivaatio!

EI KORVAAMAAN VAAN TUKEMAAN S2-OPETUSTA

Toistolla suomen kielen ja kotoutumisen **aloituspaketti arkeen**, jolloin opittavaa asiaa ja siihen liittyvää kieltä ei tarvitse oppia samaan aikaan. Kielitietoinen nisäkäs!

02: PEDAGOGISIA LÄHTÖKOHTIA

KEHITETTY 2015 HELSINGIN YLIOPISTOSSA MARIA AHLHOLMIN JOHDOLLA

Kehitetty ammattilaisten lisäksi myös vapaaehtoisten ja suomea aikuisena oppineiden käyttöön. **Kuka voi käyttää menetelmää koulussa?**

YHTEISÖLLINEN KIELENOPPIMISMALLI

turvallinen ilmapiiri, rauhallinen eteneminen, ohjaajan apu ja **puhumiskeskeisyys**.
Kaikki oppivat yhdessä ja toisiltaan. **Ei vaatimuksia, ei testaamista**

KONSTRUKTIO-KIELIOPILLINEN AJATTELU

Kielen rakenteita **opitaan tekemällä havaintoja kielestä** sen luonnollisissa käyttöyhteyksissä. Luodaan pohja kieliopille ja systemaattiselle kielenoppimiselle.

KORVAAN LUOTTAMINEN JA SUULLINEN KIELITAITO

Jokaisella tunnilla opitaan yksi arjen vuorovaikutustilanne ja siihen kuuluva rakenne. Oppilas oppii **kielenpätkiä**, joita voi käyttää arjessaan. Kielenpätkistä kehittyy vähitellen **kielitaidon verkko**.

“Arkikieli ei synny tyhjästä tai vain kieliympäristössä olemalla.
Kehittyminen vaatii tietoista opettamista ja oppimista.” - Jenni Alisaari

TOISTO-MENETELMÄ

toistuva rakenne

helppo ohjata, turvallista osallistua

sanasto

sanasto harjoitellaan
kuvien avulla: ohjaaja
sanoo kuvan sanan,
oppijat toistavat

dialogi, fraasit

opitun sanaston avulla
harjoitellaan helppo
dialogi: kuuntele, toista,
puhu

valmiit materiaalit

Toisto-tuokio: käsikirjoitukset,
opetuskuvat, sanastomonisteet

rajattu

opetetaan vähemmän:
kaikki osallistuvat,
kaikki harjoittelevat,
kaikki onnistuvat

yksinkertainen

opettajan on myös itse
helppo tehdä tuokioita
oman ryhmän tarpeisiin

02: TOISTO KOULUSSA

SELKEÄ MENETELMÄ ALKUVAIHEEN S2-OPETUKSEEN

”Kommunikatiivisuus, puhe, kuunteleminen, nähdyksi tuleminen ja suullinen toistaminen ovat kaikki elementtejä, joita ei voi liikaa korostaa suomen kielen opettamisessa.” - Tapani Möttönen

Tavoitteena on funktionaalinen kielitaito: kieli toimii ensisijaisesti kommunikation välineenä, aluksi vain yksittäisinä fraaseina.

Materiaaleissa on mukana suomen kielen yleisimmät rakenteet:
Sanojen taivutetut muodot on yhtä helppo oppia kuin perusmuodot.

esimerkiksi: Minä juoda kahvi. - Minä juon kahvia.

02: TOISTO KOULUSSA

SELKEÄ MENETELMÄ ALKUVAIHEEN S2-OPETUKSEEN

”Kommunikatiivisuus, puhe, kuunteleminen, nähdyksi tuleminen ja suullinen toistaminen ovat kaikki elementtejä, joita ei voi liikaa korostaa suomen kielen opettamisessa.” - Tapani Möttönen

Tavoitteena on funktionaalinen kielitaito: kieli toimii ensisijaisesti kommunikation välineenä, aluksi vain yksittäisinä fraaseina.

Materiaaleissa on mukana suomen kielen yleisimmät rakenteet:
Sanojen taivutetut muodot on yhtä helppo oppia kuin perusmuodot.

Esimerkiksi: Minä juoda kahvi. - Minä juon kahvia.

TAUKO

Jaa ajatuksiasi Toisto-menetelmään liittyen?
Kirjoita chattiin.

toistomalli.fi

03: TOISTO-TUOKIO

Jokainen Toisto-tuokio noudattaa aina samaa rakennetta

Tervehdykset ja esittäytyminen

Tavoitteet: ”Tänään opimme sanomaan...”

Sanaston mallinnus: ohjaaja sanoo – (apuohjaaja toistaa) – ryhmä toistaa

Puhuvan sanakirjan mallinnus: (apu)ohjaaja toimii puhuvana sanakirjana

Sanaston harjoittelu: – toistoa, toistoa, toistoa!

Dialogin mallinnus: ohjaaja kysyy – (apuohjaaja vastaa) - ryhmä toistaa

Dialogin harjoittelu: – toistoa, toistoa, toistoa!

(Lisätehtävät): jos ryhmä oppii nopeasti

Piirin lopetus: sanastomonisteet, toistetaan vielä kerran

Kehut, kiitokset, hyvästelyt

TARKKAILE

OHJAAJAN PUHETTA

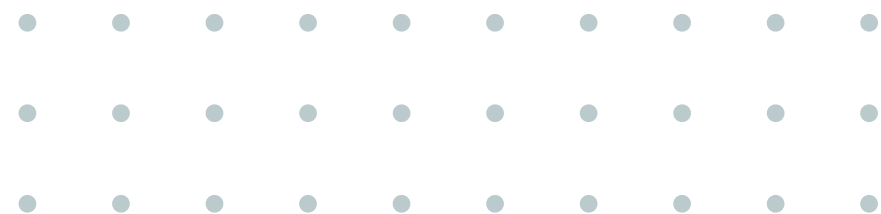
OPPIMISYMPÄRISTÖÄ

AVUN TARJOAMISTA

VIRHEIDEN KORJAAMISTA

tuokio 03: Missä poika on?
video Toisto-tuokiosta

AJATUKSIA?

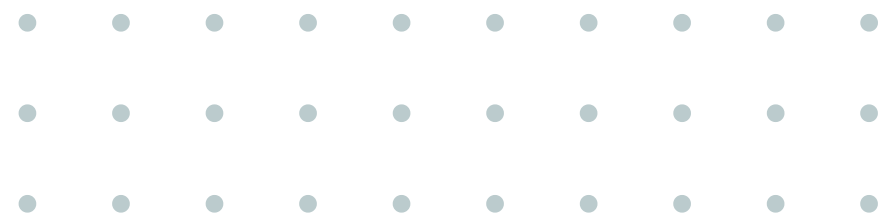

MILTÄ MENETELMÄ VAIKUTTAA?

MITÄ HAVAINTOJA TEIT MENETELMÄSTÄ:
OHJAAJAN PUHE, OPPIMISYMPÄRISTÖ, APU, VIRHEET

MONTAKO TOISTOA ON TARPEEKSI?

KERRO ÄÄNEEN TAI KIRJOITA CHATTIIN.

TÄRKEÄÄ MENETELMÄSSÄ:

kuunteleminen - toistaminen - puhuminen

- ei opetuspuhetta: puheena sanat, fraasit, kehut
- ei lukemista, kirjoittamista tai kielioppia
- ei koulumaisuutta: piiri, ei muistiinpanoja tai kirjoja, kaikki saavat vuoron viittaamatta, oppilas itse päättää avun tarpeensa
- oppilas saa aina apua, kun sitä itse pyytää (puhuva sanakirja)
- mallintaminen, eleet ja ilmeet auttavat ymmärtämään
- apukieli vain, jos kaikki ymmärtävät sitä
- rauhallinen ja selkeä yleiskieli
- rohkaistaan puhumaan, paljon toistoa yhdessä ja yksitellen
- virheissä annetaan oikea malli, ei selitetä

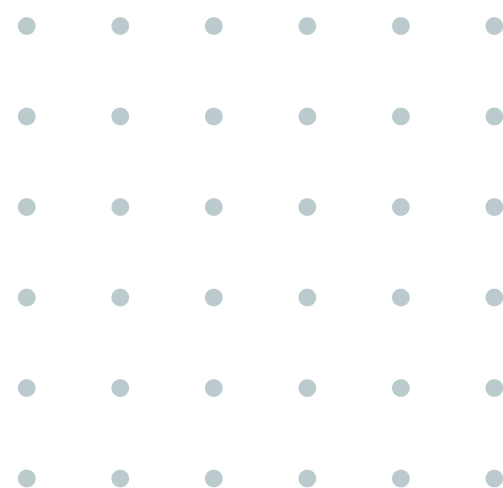

03: TOISTON TOIMIVUUS

OPPILAAN OMAA TUOTTAMISTA TUKEVAT MUOTIT:

- tuttuus ja toistuvuus
- tasa-arvoinen vastausjärjestys
- visuaaliset ja fyysiset vihjeet
- opettajan antama auditiivinen malli
- muiden oppilaiden antamat mallit
- kielenainesten kierrätys
- fraasit
- avun saaminen, oppilas onnistuu aina

04: KESKUSTELUA JA IDEOINTIA

MATERIAALIT: <https://suomenkielisanootervetuloa.fi/materiaalit-1/>

Kaikki materiaali vapaasti käytettävissä ei-kaupallisiin tarkoituksiin

Mitkä tuokioista sopivat suoraan käytettäväksi?

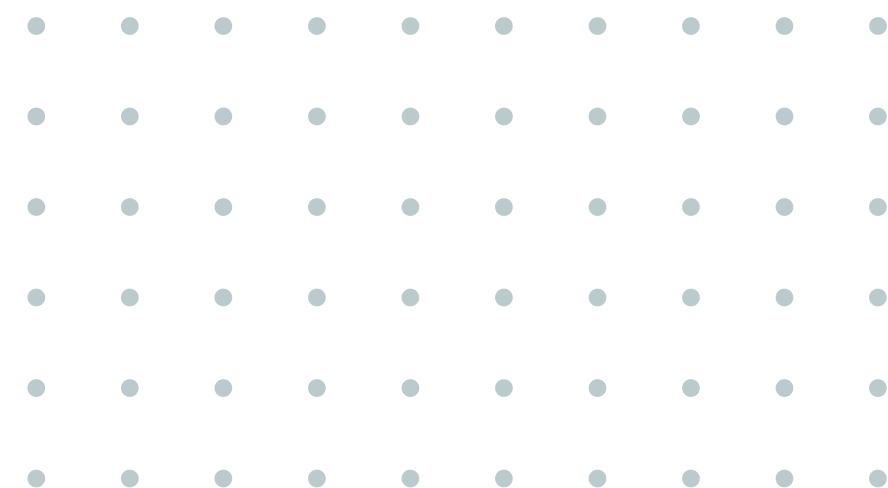
Mitä tuokioita koulun arkitilanteisiin tarvittaisiin?

MITEN JÄRJESTELMÄLLISEN ARKIKIELEN OPETUKSEN SAA KÄYTTÖÖN?

Kenelle, miksi, miten, missä, kuka, milloin...?

MITEN TOISTON IDEAA VOISI MUUTEN HYÖDYNTÄÄ?

reaaliaineissa, erityisopetuksessa, vieraisissa kielissä...

04: jatkoajatelmiä

Koulun yhteistyö perheiden kanssa

Oppilaiden lisäksi huoltajille?

- perhedynamiikan ja huoltajien vastuun tukeminen
- tiedon ja ymmärryksen lisääminen vähentää väärinkäsityksiä
- kouluun sitouttaminen, osallisuus, hyvät väestösuhteet
- vanhempainyhdistys, yhteistyö alueen koulujen kanssa --> yhteistyössä
esim. SPR, kirjastot, paikalliset järjestöt...

Huoltajien tavoittaminen?

- kielitietoisuus: mainoksia omalla äidinkielellä
- tukea esim. kunnan kotoutumisen tuen yksiköstä ja alueen sosiaalityöntekijöiltä (mm. pakolaistaustaiset perheet)
- Kuraattori ehkä paras kontakti.

KIIITOS!

palautetta ja yhteistyötä:

koordinaattori

minna.savolainen@luetaanyhdessa.fi

kouluttaja

niina.ronty@luetaanyhdessa.fi

puh: 045 1687421

<https://tinyurl.com/ykyznb6x>